

REDACTIA
Arad, Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 6 luni fl. 5; pe 3 luni fl. 2.50; pe 1 luna fl. 1.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA
Arad, Str. Aulich (Adam)
INSERTIUNILE:
pe 1 săptămână: prima dată 7 cr.; a doua oară 6 cr.; a treia oară 4 cr. și timbru de 30 cr. de fiecare publicație.

Anul II.

Număr de luminecă

Nr. 48.

PE DUCĂ.

Baraca troznește. Un stâlp doi dacă e mai fine, și are să cadă grămadă, dar despre guvernul baronului Bánffy se va vorbi numai cu groaza, ca despre puterea Tatarilor.

I s'a infundat însă, așa se vede. L'a lăsat cel mai puternic stâlp: Szilágyi, fostul președinte al Dietei, care nu mai departe de cât zilele trecute mântuise pe Bánffy când cu afacerea Hentzi.

Primejdia cea mai mare nu aceasta este însă. Pentru-că partidul e mare, a avut vreme să crească în douăzeci și doi ani, și puțini sunt vitejii cari să se despartă bucuros de sfânta și hrănitorea țării.

Vai de guvernul acela însă, și vai de țara care ajunge să stăpânească și să fie stăpânită nu cu legi făcute în Dietă, ci cu declarațiuni făcute la cluburi.

Aceasta însemnează nu numai sfârșitul guvernului, dar și haneruta constituțională.

Dela anul nou încolo cetățenii pot să nu plătească dare și să nu meargă la miliție, căci n'are să mai fie lege potrivită căreia stăpânirea să aibă dreptul a-i pedepsi.

Mult nu va mai putea s-o ducă însă. Starea lui de azi e a omului care se înecă: s'aruncă și după un fir de păun, doar-doar va scăpa.

Nu e însă nădejde, ci e pe ducă.

Novă numai dintr'un punct de vedere trebuie să ne pară rău: cine știe când vom mai avea un cap de guvern ca din-sul, care între Unguri să fie pricina atâtor gâlceveri și să facă mai de ris par-

lamentarismu și constituționalismul unguresc.

Ear stăpânirea ungurească, înainte de a se prăbuși, aci trebuie să ajungă: să se facă zdravăn de ris!

Dl dr. Rațiu osândit de amicii sei.

„Drapelul“ dela 26 Noemvrie începe primul seu articol astfel:

Faptul că „Tribuna“ din Sibiu a publicat textul scrisorii trimisă de dl Sturdza celor condamnați la Cluj în procesul Memorandului, a produs diverse impresiuni în țară. Mulți cred, că rău au făcut cei dela „Tribuna“, căci prin asemenea purtări se slăbește încrederea celor ce ar dori să ajute chestiunea națională, fie prin mijloace materiale sau morale, fie-care putând să se teamă că într'o bună zi, toate actele și scrisorile vor fi date publicității.

Cu atât mai mult e de regretat cele ce se întâmplă, cu cât ele au aerul de a da sprijin unui partid politic din România, contra cetățăr Palt. Am fost, suntem și vom fi în totdeauna contra amestecării chestiei naționale în luptele politice de dincoace de Carpați.

Coada de topor. Vorbind despre epistola ce dl D. Sturdza a trimis prin dl Delavrancea în vara anului 1894 dlui Dr. I. Rațiu, epistola de cuprins politic și desigur trimisă cu credință că un șef d'aici va ști să păstreze discreția, „Epoca“ scrie — cu litere grase — că dl Sturdza va fi interpelat în Cameră și Senat asupra acestei epistoale publicată de „Tribuna“.

Nici nu se poate altfel, căci numai pentru acest scop a publicat dl Dr. Rațiu această scrisoare.

Șirele din „Drapelul“, unde scrie și Delavrancea, s'ont de altfel o zdrobitoare osândă pentru dl Rațiu, care în chip atât de trist își încheie cariera politică.

KRIEGHAMMER—RĂMĂNE. Din Viena se scrie că afacerea Krieghammer, a cărui demisiune Ungarii toți o cereau cu tărie, s'a rezolvat așa la Curte, că... Krieghammer rămâne și mai pe de parte ministru al armatei împărătești.

Bietii Unguri vor înghiți deci și aceasta, precum ea să se știe că — tot împăratul e mai mare!

Apel către nație. În urma celor întâmplate la clubul guvernamental — hotărârea a se cărmui țeara și fără legi — opoziția vrea să adreseze un apel către poporul maghiar arătându-i în ce chip crud guvernul își bate joc de legi.

Românii au spus de mult acest lucru. Ne pare bine că au ajuns acum și o parte dintre maghiari la această convingere.

Guvernul în strâmtoare

Dăisia lui Szilágyi și Láng. — Destrămarea partidului guvernamental.

emnele, care arată că stăpânirii d'acum i s'aproapie obășescul sfârșit, sunt multe; în epătămăna asta chiar, îndată după iubitul împărătesc, au lăsat stăpânirea în mâna ei: ministrul croat Losipovici, președintele dietei, Szilágyi, cel ce mai mult de cât oricare altul stăruia sub stăpânirea lui Kőrte ca comitetul național român să fie tra în judecată și cât se poate de aspru osândit pentru Memorand; vice-presidentul dietei Láng.

Au mai eșit apoi din partid următorii fruntași:

- Andrássy Gyula conte, Andrássy Tivadar conte, Batthyány Lajos conte, Széchenyi Atalár conte, Sztáray Gábor conte, Thöröczky Miklós conte, Batthyány Tivadar conte, Telcki Géza conte, Széchenyi Tivadar conte, Szerényi Béla conte, Csáky Albin conte, Vass Béla conte, Andrássy Sándor conte, Perényi Zsigmond baron, Fiáth Miklós baron, Chorin Ferencz, Dobóczy Ignác, Enyedy Lukács, Hieronymi Károly, Lukács Béla, Leidenfrost László, Semsey László, Györfly...

Greutatea cea mare însă care amenință pe guvern a-l prăbuși, e următoarea: încă de când s'a deschis sesiunea de toamnă a Dietei, pe la începutul luni Septemvrie, guvernul ceruse ca să i-se voteze gospodăria (bugetul) statului cel puțin pe primele 4 luni ale anului viitor, dacă nu va fi timp să se pertracteze pe anul întreg. Dar opoziția, s'a hotărâtă împiedica această votare până la 31 Decemvrie, astfel că stăpânirea n'ar fi împuternicită prin lege, de la anul nou nici a stringe dări de la cetățeni, nici a cheltui măcar un creștar din cassele statului, nici a scoate recruiți.

Tot așa ca 31 Decemvrie e. expiră pactul economic cu Austria, ce încă ține anul curent numai ca provisoriu, și acest provisoriu ar trebui reinovit earăși pe câteva vreme, până se va încheia contractul definitiv pe 10 ani. Opoziția însă e hotărâtă a împiedica nu numai votarea, dar' chiar și schizuirea asupra unei legi, pe care guvernul ar depune o în dietă privitor la această treabă.

La 1 Ianuarie 1899 ar trebui așa dar' să înceteze cum am zice toată viața statului. Strimțorat astfel, Bánffy și garda lui s'au întrunit la mare sfat, Marția trecută seara, în cuibul lor, unde chibzuiu asupra căilor și mijloacelor cum să iasă din infundatură, zăgrăvind fiecare starea desnădăjduită în care se află partidul. După multe tănguiuri, tot bătrânul păcătos Tisza a făcut propunerea, ca guvernul să o ducă de la 1 Ianuarie înainte cu treburile statului fără chiar a fi împuternicit printr'o lege, având numai consimțământul majorității deputaților dietei, care consimțământ să i-se deie guvernului chiar acum seara, de cătră cei de față. Spre acest sfârșit i-a provocat să iscălească îndată hârta pe care e scrisă această propunere. Și într'adevăr în sara aceea s'au legat cu iscălituri vr'o 150 deputați, adică numai a treia parte dintre toți deputații și numai jumătatea dintre toți deputații dietei.

Se înțelege, că această apucătură a lui Bánffy de a-și prelungi stăpânirea sa urgențată e neuzită până acum în nici o țară, d'aceia opoziția s'a îndărjtit și mai mult și se pregătește să lovească stăpânirea putredă cu cea mai cumplită înverșunare, până va culca-o la pământ.

PROTESTAREA ROMÂNILOR

In urma votării silnice a dării suplimentare, dl Dr. Stefan C. Pop a făcut ear' alți fruntași au scris următorul protest împotriva hotărârii adusă în congregația de la 24 Noemvrie a comitatului nostru:

In potriva hotărârii aduse anul acesta sub Nr. ... de adunarea extraordinară a congregației de la 24 Noemvrie prin care pentru acoperirea furtului Krivány s'a făcut un arunc de 2% pe anul 1899 și alți 16 ani viitori, subsemnații membrii ai congregației apelăm cu toată onoarea.

I.

Potriviț §-lui 11 din art. XV al legii de la 1883 dacă se intenționează aruncarea unei dării suplimentare, deosebit de stabilirea bugetului anual, §-ii 9, 10 și 12 prescriu cele ce trebuie a se observa.

Va se zică și §-ul 10. Ear' in acest paragraf se spune lămurit că astfel de adunări să se convoace cu 15 zile înainte și fiecărui membru al congregației i-se va trimite convocare deosebită.

Măria Sa dl fișpan Fábian însă, după cum dovedește aci alăturata de sub %, convocarea e emisa numai la 14 Noemvrie, va să zică numai cu 8 zile înainte de ținerea adunării și de oare-ce membrii congregaționali cari locuesc în părți mai îndepărtate ori că n'au primit de loc convocarea, ori că au primit-o numai în momentele din urmă, așa de târziu deci, că pentru a veni la adunare nu mai aveau vreme și astfel o parte mare dintre membri au fost despotați de puțința de a veni și vota la adunarea de la 24 Nov.

Dimpotrivă însă: notarii, solgăbiralele și acințașii regalelor au știut despre ținerea adunării înainte de trimiterea convocațiilor și au strins din vreme elementele ce depind de dinșii.

Legea a fost deci călcată fâțiș și cu atât mai revoltător, cu cât dl fișpan a fost făcut atent despre aceasta chiar înaintea adunării, când însă în loc de a recunoaște greșala, călcării de lege i-a pus virf că încă el a învinuit cu întortochierea legii pe cei-ce o esplicau după dreptate. Nu mai incape dar' îndoiială, pentru ori și cine cunoaște puțin legea, că dl fișpan a provocat hotărâre în afacerea aruncului într'o adunare care nu avea drept să hotărască într'o asemenea afacere.

Fapta aceasta ilustrează și ea indestul starea tristă în care tânguește comitatul. E desigur un moment culminant această faptă în șirul lung de ilegalități a celor-ce dețin puterea și cari nu mai păstrează a-cum nici măcar formele legale, ci dl fișpan călcând fără genă legea, pune pe slujbașii sei să voteze, ear' acestia în fața întregii adunări siliesc cu puterea pe birae să voteze darea suplimentară.

Dacă dl fișpan a avut atăta încredere în subalternii sei, atunci cel puțin pentru decor, de ochii lunei, ar fi putut să facă măcar atăta ca elementele independente să și poată esercita și ele drepturile lor.

II.

Fapta despre care am amintit a dlui fișpan a fost numai un început al șirului lung de ilegalități, pentru-că §-ul 13 al art. XV din 1883 dispune în chip hotărît, că ministrul de interne și finanțe să-și fi dat învoiala prealabilă pentru aruncul de 2% a dării suplimentare, ceea-ce dl fișpan se înțelege, n'a putut să producă, deoarece-ținem, că e imposibil ca doi ministri anume chemați să îngrijască de soartea țeranilor

Lupta în comitate.

Lugoş, 29 Noevrie.

Pe ziua de 28 Noevrie a. c. st. n. a...

La ordinea zilei s'au pus obiecte multe interesante; dar' adevăratul obiect...

De poporul unguresc se îngrijeşte guvernul...

In lege nu se zice: că coloniştii numai...

Di comite-suprem e şi organul încrezut...

Dr. George Dobrin într'o vorbire bine...

dinea zilei a unui obiect de o asemenea...

In meritul cauzei îşi susţine dreptul...

Vice-comitele Litsck răspunzând...

Să ridică după acestea Coriolan Bredicean...

S'a înscenat această adresă cu scop...

Noi nu suntem dispuşi a da guvernului...

Şi așa s'a şi întâmplat; după-ce a gătat...

Aceasta e prima lovitură în contra...

Un astfel de parlament n'are drept...

Obstrucţia e şi — „a tăcea şi a vota“...

Obstrucţia în sine luând e o tăcere...

Iluptă împregiurările, constelaţiunea...

Nu e sana însă obstrucţia răul existent...

Nu compuşă dieta de deputaţi. cari...

că în la dietă — deci eară la majoritatea...

să omisioneze guvernul, să concedă...

Vorbrea aceasta a produs un efect...

Deputatul Szende zice, că alegerile...

Dr. G. Dobrin răspunde vice-comitei...

Dr. Rosental întreabă, că de ce să se...

Dr. Rosental nu a auzit sau ca de regulă...

punerea dată în scris, de aceea nu am...

Propunerea comitatului se pune la vot...

Cu cine a învins fişpanul?

In congregaţia comitatului Arad de la 24...

Domnii dela comitat au făcut atunci mare...

Adevărul însă este, că dintre Români...

Ca poporul să-i cunoască şi să-i ştie...

Lista I:

I. Fisolgăbirae şi solgăbirae.

- 1. Péczely Elek, Páris Gábor, Kállai Gyula...

II. Notari.

- 1. Ardelean Gavril, Cherechiu, Barbura Nicolae...

POIŢA „TRIBUNEI POPULUI“

De ale cătanelor.

Pasere de pe cetate, Spune-i mândri sănătate; Că de mine n'are parte...

Nu mă mândră blăstăma, Că rău mă doare inima. Blastămă pe ori şi cine...

Culese de: George Pallascari, suboficer în Dalmaţia.

Zile revoluţionare.

— 1848 —

Un semi-secol s'a strecurat numai de când...

mentaţiuni, în urma căror ne-am ridicat...

Măreşte zile au fost acele când sau deşteptat...

Recunoştinţă multă datorim părinţilor...

Primul şi cel mai firesc act de graţitudine...

Se refer aceste cuvinte mai ales la tinere...

Anul acesta, fiind un jubiliar, din mai multe...

- 5. Bildhauer Adalbert, Păuliș. Bleicziffer József, Gașpa. Barkó Mátyás, Sicula. Borsos Lajos, Gurahont. Buturca Iosif, Otlaca.
- 10. Dan Georgiu, Totvărădia. Gherba Georgiu, Cermeiu. Hirtelhoffter Adam, Szt.-Márton. Hirsch Béla, Chișineu. Horváth Gyula, Șiclău.
- 15. Jung Péter, Nadás. Keresztes Lajos, Berechiu. Csokonai Nicolae, Sămbăteni. Kovácsovits György, Mimiș. Chirilovici Stefan, Mișca.
- 20. Coracioni Ioan, Iosășel. Crișan Teodor, Seleuș. Cure Georgiu, Szapárliget. Curta Demetriu, Prăzești. Lole Stefan, Moroda.
- 25. Lovich Dezső, Șoimuș, Lezar Iuliu, Ternoava. Magyary Vilmos, Elek. Momac Florian, Pecica. Monța Isava, Cuvin.
- 30. Mladin Georgiu, Șilindia. Nica Ioan, Tauț. O'áh Arpád, Nagy Pereg. Orme Georgiu, Crocna. Olasz Lajos, Agya.
- 35. Popescu Ioan, Măderat. Papp Nicolae, Cil. Povászy Soma, Pecica. Possevitz Géza, Bersava. Rajla Márton, Șimand.
- 40. Riegler József, Nagy-Kamarás. Rob Nicolae, Halmăgel. Szikszay Lajos, Mace. Szerény Sándor, Curticium. Szkalla József, F.-Varsand.
- 45. Suhajda Béla, Somoscheș.

Steger Wendel, Halmagiu. Tóttörer János, Capruța. Török János, M. Világos. Vasóczy Ferencz, Uj-Panát.

50. Vaja Antal, Micalacu. Vermes Alfréd, M. Bodzás. Walkowszky Antal, M. Kamarás. Vargu Georgiu, Socodor. Zasló Moise, Comlaus.

55. Zachariás Arpád, T. N. Iratos.

56. Zoriád Ferencz, Uj Szt. Anna.

La aceștia să se mai adaugă și 25 dirigatori de la comitat și seia orfanala, cari toți au drept să voze și dacă nu sunt membri aleși în congregație, și cari au votat la porcea fișpanului.

Toți aceștia la oală dau 99 oturi, care subtrase din 211 ar emâne abia 112 voturi pe lângă prunerea fișpanului cu votul său împreună, care însă nu forma cele două trimi prescrite de lege față cu 81 voturi.

Insemnează-ți dar iubit popor că dărea cea nouă pusă asupra capului tău, fișpanul a pus-o cu slujbașii, cari toți trăiesc din sudoarea feței tle: **solgăbiraie, notari comunali și lăii,** căci din 289 viriliști, oameni netâr-nători, numai 41 au votat cu fișpanul, și 40 au votat în contra aruncului de dare.

Fără solgăbiraie și notari, el n'ar fi putut pune asupra capului tău o nouă dare.

Cu toate acestea încordări strănice

fișpanul nu avea cele două terțialități a voturilor, dacă nu absentau dala congregație mai bine de 30 de membri români la cari noi contasem, dar dăși așa se vede, unii din comoditate, ear alții ca să nu se strice eu domni au preferit să rămâna acasa.

Deșteapta-te drept aceia iubit popor - i fi mai cu hăgare de seama pe cine alegi de membri la comitat!

Din urgia alegerilor cetire.

Ziarele maghiare aduc vestea că procurorul a urzit proces împotriva scriitorului unei cărți care a zugrăvit căsătoria civila. Dăși potfese ciuste instituțiunile căsătoriei civile și căta cum o cinstesc ei, după protestul înaintat de Peetcani contra alegerilor comitatense:

„In ziua alegerii, se jelbese protestatorii din Peetca, — a eșit în fața locului chiar vicșpanul substitut Dálnoky Nagy Lajos. Fibiréul nu s'a încerezut în veza sa, și-a ordonat dară — fiind dănsul ficiorul fișpanului — o autoritate, care înjos se preționeze, ear în sus se desvinovătească și infirmșezeze în comisiunea verificatoare”.

„Sub povara acestei autorități și-a făcut isprăvurile fibiréul, care n'avea nici o căutare acioi, eaci dănsul nu e nici primar, nici notar, nici un atare organ comunal care e îndatorat a fi din oficiu de față la elegeri pentru controlarea identității persoaneilor. Aceasta o ziceam de aceea, ca nu cumva să iee asupra sa fibiréul dispo-

sitiile §-lui 38 din legea municipală. Și eu atât mai puțin se rapoarta aceasta lege la vicșpan

„Și isprăvurile și le a făcut așa de strict în înțelesul cuvântului a tabărit asupra casei comunale cu ceata gendarmilor, plășășului, chișbiraicilor, a juzilor, jurăților, fermanuatorului, executorilor, a notarilor, scrietorilor, cantonerilor, a tutorului oficial, a cioșilor și a beneicjurătorilor jidovi, mobilisați toți.

„Cine a avut dach a trebuit să străbata prin acest zid. Mai înainte l au încungurat notari cu gendarmi. Cine a putut trece în luptă peste aceștia, ori prin violenție — primind pidiulă oficioasă — s'a găsit în față pe treptele ambimului ca cinstreț un mar Ig-șan Elek, sufuleat în cămășe gata de lupta cu acela care n'a primit pidiulă oficioasă de la dănsul ori n'a mârțorisit program oficios. Și acum vine adevătele.

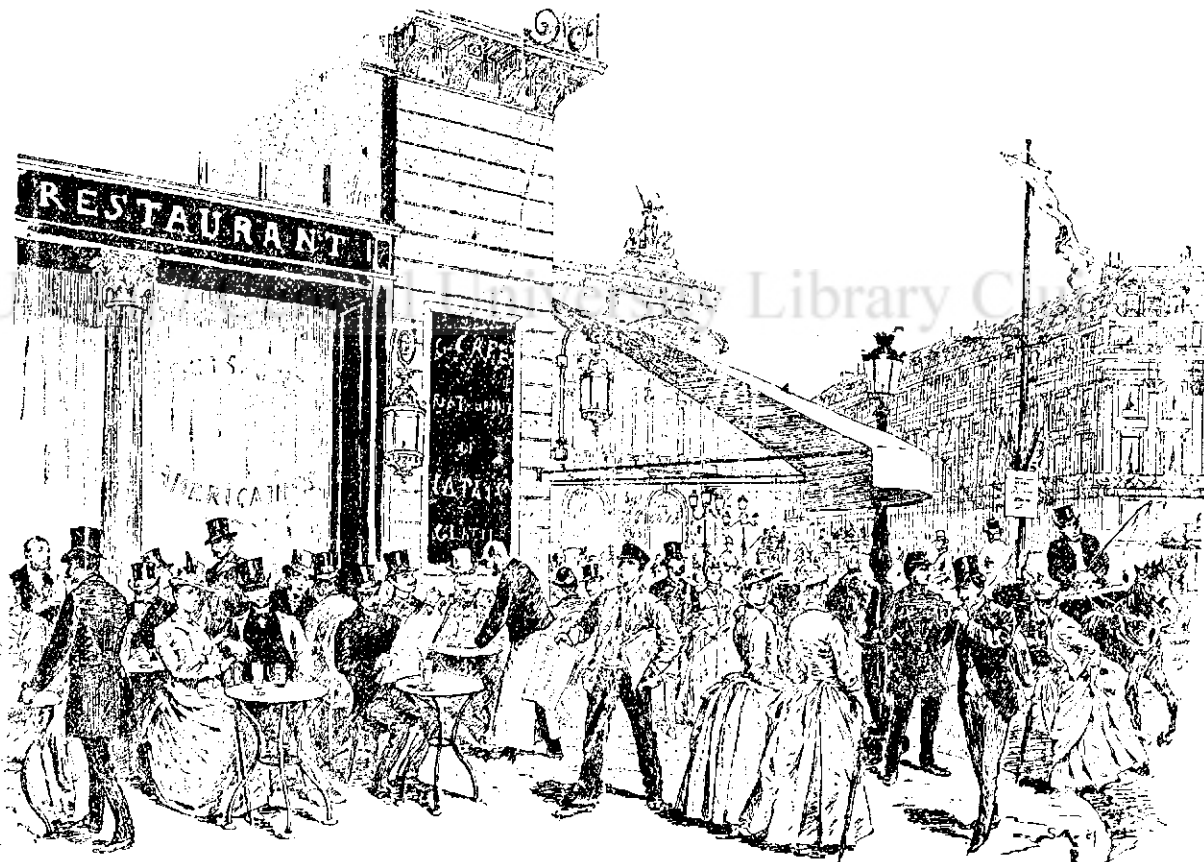
„Din mâinile acestei cete alegătorilor nu avea alta cale decât earăși afară, ori în sala cea mare. Aceasta sală mare e localul matriculelor, care din considerația actelor sârbătorești ce se sâvârșese într-insul, este încungurat de o venerațiune oare care, simbolizând oare cum prin aceasta biserica civilă, ca prin împo-tobirea și externa se inspire respect.

„Ri și! Aceasta sârbătorească pseudobiserica au preschimbato simplaminte în model de cortesire. Diu aceasta sală, ușă conducea la cercul I. alta la cercul II-lea. Și de aici intrădever mai nimeni nu ieșia. Pentru că aici residea vicșpanul substitut Dálnoky Nagy Lajos care cu ochi deschizi urmărea cum și implinesce single sale datorii călărie de legi: fibiréul cu notarii și întreaga ceată sus pomenită, cu care hăteau jos pe alegători, îmbrăncinđi-

LA PARIS.

Dăm în numărul de azi o vedere dela Paris. O parte a unuia dintre multele bulevarde nespuse de frumoase cari fac podoba de acestui mare oraș. Bulevadele aceste sunt așa ziceând vinele orașului: zi și noapte pe ele este o rară mișcare de oament.

Vestim în aceeași vreme că între alte minunății, pentru expoziția din 1900 va fi gata la Paris un turn mai înalt chiar și de cât Turnul Eiffel. Un turn de 350 metri, cu vre-o două-zeci de etage și alcătuit astfel ca în decurs de o oară el să se învărte în jurul seu odată. Din acest turn se va putea vedea nu numai orașul și

prejuriile, dar vor fi pe turn și alte lucruri de vedere și tot felul de petreceri.

Un Pictor parizian, Louis Domnului, a avut ideea să aranjeze o panoramă care va fi o adevărată desfătare pentru toți aceia cari iubesc tinuturile exotice.

Excursionistii români desigur vor visita toți aceste lucruri. Ear' cine vrea să călătorească la Paris ieftin și comod, să se adreseze dlui. dr. I. Șoviu, avocat în Arad, președintele comitetului înstituit pentru a înlesui Românilor escursiunea la marea expoziție din 1900.

Fără îndoială că din câte s'au scris până acum asupra zilelor revoluționare, cartea dlui C. Colescu Vartie, apărută de curând la București, e cea mai completă și mai de valoare.* Asupra acestei cărți, considerându-i deosebita importanță, ținem se spunem câteva cuvinte.

Intr'un volum de 500 pagini autorul ne dă o completă monografie critică și absolut obiectivă a zilelor revoluționare din 1848. Partea principală a lucrării conține evenimentele din România, în drept introducere espune într'un resumat dibăciu ideile și faptele cari au provocat furtuna în România, revoluțiile precedente din celelalte țeri. Espunerea tuturor acestora autorul nu o face prin enumerarea faptelor, ci aceste le atinge numai pentru a esplica ordinea ideii din care au emanat, precum și rezultatele politice ce au urmat. Cu stilul seu lapidar, estrem de calm, nu voiește să ne încălzească, ci se ne arete gravitatea chestiunei, să ne dumirească perfect, cum de dreptatea frățietatea și egalitatea au putut și au trebuit se învingă și să se afirme. Cunoșcător profund al baselor politice și sociale pe cari s'au desfășurat evenimentele din 1848, dl Colescu a scris istorie politică și meritul d-sale de frunte consistă în faptul că a câmpănit cu logică distinsă și nepărtinire diferitele acte politice, arătându-ne cine și ce este vrednic de eternisare.

Cartea începe cu revoluția din Italia. Aici la anul 1848 a izbucnit focul ce ardea deja de pela 1815 dela apunerea lui Napoleon și perderea Veneției de către Italieni. Focul era vecinic întâritat prin cetele Carbonarilor, prin tinerimea italiană (Cantu, Silvio Pelicó, Mazzini etc.) a căror ideii au trebuit să triumfeze.

Curentul trece în Frața. Autorul ne arată cum aci toate libertățile, dobândite prin revoluția din Iulie 1830, au fost înlouite prin corupțiunea și absolutismul din cercurile înalte politice în frunte cu Guizot, diabolicul sfetnic al regelui Ludovic-Filip, stări ce au dus la revoluția din 24 Februarie 1848 și la detronarea regelui.

Ideile liberale din Franța sau răspândit cu céléritate și în Germania, unde deja de mult spiritile erau estrem de încordate sub stăpânirea Bundului din Francfort. Aerul atât de saturat deja de elemente combustibile a fost pricinic foalui și în curând se ivise flăcările revoluției în aproape toate cele 39 de stătuțele germane. Toate cer constituție liberală, reprezentanța poporului prin sufragiu universal drept de presă și de întrunire ș. c. I. De cât că problema cea de căpetenie a Germanilor n'a fost resoltivă numai cu 18 ani mai târziu, la 1866 prin Wilhelm I. și Bismarek, urzitorii Germaniei-unitate.

nich, această ciună, ce un sfert de secol a bântuit între biletele popoare din Austria și Germania, spre rușinea veacului. Insă hârbuitul sistem reacionar al lui Metternich a trebuit să se derapăneze de puterea ideilor liberate cari au pus masele în tălpi.

Aci urmează descrierea luptelor noastre revenirea noastră la conștiința națională, împotrivirea în contra politice de maghiarizare, revoltarea în contra tendințelor kosuştiste de a ne răpi Ardealul. Autorul arată legitimitatea luptei noastre, caracterisată prin faze principale: lupta pentru apărarea tronului și a dinastiei și pentru apărarea noastră proprie.

În urma tuturor acestora se face minuțioasa descriere și aprețare a evenimentelor din principatele române, Moldova și Muntenia, așa cum sau succedat ele zi de zi, lună de lună, până ce peopoul român a isbutit a realiza cele atinse în proclamațiunea din 11 Iunie:

„Popoul român voiește o patrie tare, unită în dragoste, compusa din frați și nu de vrășmași, prin urmare decretată după vechile sale datine acele drepturi civile și politice pentru tot Românul...”

„Popoul român decretă tipar liber, cuvântare liberă, adunări libere, a scrie cele de folos spre a arăta adevărul...”

„Popoul român dă lui Dumnezeu ce este a lui Dumnezeu și ia de la farisei ceea ce nu este a fariseilor...”

„Popoul român leapăda de la sine nevnomia și rușinea de-a ține rob... declară ca tot Romanul e liber, tot Romanul e nobil, tot Romanul e Domn...” Și — popouoă, pentru că vi se vestește libertăta vouă!...”

Și întranevăr, după-ce am isprăvit a ceti cartea aceasta, pare că eșim dintr'un sfânt lăcaș, în care cuvântul evanghelisticului a muștrat pe cei nedrepti și pace și libertate s'a sălășluit între noi. Pe estă dărece a rămas autorul, pentru a nu eși din cadrele obiectivității, pe atât de mult ne însuflețim noi, cari cu admirație și cu estăvie am citit atenți pagină de pagină.

Tinerimen și toți aceia cari poartă interesul istoriei noastre naționale să-și învade datorință a ceti această carte, pentru a cunoaște căror imprejurări și bărbăți la datorim ceea-ce suntem azi: un popor de viață, element important cultural și factor politic cu mari nădejdi în viitor.

* 1848. Zilele revoluționare de C. Colescu-Vartie. București 1898. 500 pag. 8 foia. Prețul 2 lei.

Fondată la anul 1830.

**COMPACTORIA LUI
ALOIS WELSER**

in Arad, piata libertății Nr. 3.

Se recomandă publicului românesc din Arad și jur.

Primește tot soiul de lucrări ce taie în specialitatea compactoriei. — Toate comanda se execută prompt și iute.

Prețurile cele mai moderate. 247 2—

Fondată la anul 1830.

Tipărire aurită.

Aurire pautică

„Victoria“

institut de credit și de economii
SOCIETATE PE ACȚII.

Arad, casa proprie, calea Archiducele Iosif Nr. 2.

Intemeiată la 1837.

Capital de acții	fl. 300.000
Fond de rezervă	„ 100.000
Depuneri	„ 1.000.000
Circulația anuală	„ 15.000.000

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comanda.

126--147 Direcțiunea institutului.

Banca generală de asigurare mutuală.

(33) 78— **„TRANSILVANIA“**
IN SIBIU.

asigurează pe lângă condițiunile cele mai favorabile:

1. in contra pericolului de foc și exploziune; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile etc;
2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Ciănad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal prin

Agentura principală din Arad.

(Strada Széchenyi Nr. 1, casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan, etagiul al II.)
precum și prin agenturile cercuale și speciale.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

STRICT DUPA RITUL GRECESC

Se pot procura mai bune și mai ieftine

Felon, odăjdii pentru diaconi, Stihare, Prapore biseriești, steaguri pentru reuniuni, Sfântul aer (Plastanița), Disc Potir, Steluțe, Chivot Artoclasia (cutie pentru agneț) Dicheriu, Tricheriu, Cădelniță, Icoane pentru iconostas etc. etc.

Prețuri curente (cataloge) bogat ilustrate se trimit la cerere gratis și franco

ERNEST KRICKL & SCHWEIGER
VIENA I. KOHLMARKT 2.

187 14--20